

Remissvar på Medieutredningens slutbetänkande "En gräns-överskridande mediepolitik. För upplysning, engagemang och ansvar" SOU 2016:80

Sveriges Tidskrifter har getts tillfälle att yttra sig över rubricerat betänkande och vill anföra följande:

Sveriges Tidskrifter anser att utredningens översikt av situationen på medieområdet är välbehövlig och genomarbetad. Vi välkomnar utredningens inställning att mediestöd ska vara innehålls- och plattformsoberoende.

När det gäller de detaljerade förslagen till mediestöd anser vi dock att utredningens förslag borde förändras på väsentliga punkter.

Utredningens definition av allmänna nyhetsmedier blickar alltför mycket åt mottagare av dagens presstöd. Den rimmar illa med den tanken om innehålls- och plattformsoberoende som utredningen föreslår i samma lagparagraf.

Ett mediestöd ska stödja medier som bidrar till fördjupning och kvalitetsjournalistik kring ämnen likaväl som geografiska platser. Lika mycket som det finns fog för att tala om vita fläckar geografiskt kan man tala om riskerna med vita intressefläckar. Att ämnen inte blir journalistiskt bevakade är lika illa som att orter inte blir det.

Sveriges Tidskrifter föreslår därför att definitionen i 1§, Inledande bestämmelser, istället bör lyda: "Med allmänna nyhetsmedier avses publikationer som är viktiga för det demokratiska samtalet inom områden kultur, vetenskap, näringsliv samt traditionell nyhetsförmedling".

Vi anser vidare att utredningens definition av begreppet "periodicitet" lever kvar i den gamla medievärlden, långt från de nya kraven på föränderlighet som utredningen beskriver i den inledande översikten. Sveriges Tidskrifter anser därför att utredningens förslag om periodicitet bör förändras.

För att komma ifråga för mediestöd ska, enligt utredningen, sökande medier "publiceras eller sändas minst 45 gånger per år".

Varken Sveriges Tidskrifter eller Medieutredningen vet vilka medier som i framtiden kommer att svara för "allsidig nyhetsbevakning och kritisk granskning av för demokratin grundläggande processer".

Det kan mycket väl vara en blogg, tidskrift eller webbplats som publiceras med lägre intervall än utredningen tröskelvärde. Men då den faktiskt publiceras skapas "journalistik som präglas av mångfald, allsidig nyhetsförmedling, kvalitet och fördjupning", som det uttrycks i kommittédirektiven till Medieutredningen.

Därför är antalet publiceringar en onödig uteslutning av potentiella medier, som annars uppfyller det överordnade kravet på att bidra till att stärka demokratin.

Sveriges Tidskrifter föreslår därför att kravet på periodicitet, såsom det är uttryckt i punkt sju i 3§, helt tas bort ur lagtexten. Om detta av något skäl skulle anses omöjligt, föreslår Sveriges Tidskrifter att den lägsta periodiciteten ska sättas till minst fyra publiceringar eller sändningar per år.

Vår uppfattning är att det demokratiska uppdraget inte utförs av en viss typ av medier. Det uppfylls av en rad medier, som var för sig, bidrar med skärvor som skapar en bild av vad som pågår i samhället. Utredningen kallar detta yttre mångfald. Utredningen tycks anse att den yttre mångfalden gått för långt, att användarna har för många medier att välja på:

” Medborgarna väljer emellertid i dag att nyttja de digitala möjligheterna och fördelar sin uppmärksamhet över en mängd olika plattformar, svenska såväl som utländska. Det är i denna allt mer fragmentiserade värld inte önskvärt att statliga medel inriktas för att spä på denna utveckling. Det som behöver stärkas är i stället samlande, demokratiska, ansvarstagande och allsidiga arenor där så många som möjligt möter och medverkar till en mångfald av perspektiv och representationer.”, sidan 338 i kapitel 7:1:1.

Som en följd av detta föreslår utredningen att mediestöd kan beviljas till medier som ”har ett redaktionellt innehåll som präglas av hög kvalitet och inre mångfald”.

Sveriges Tidskrifter anser att det inte ankommer på utredningen att avgöra om det finns tillräckligt antal medier i landet, utgångspunkten är alltså felaktig. Därmed blir också slutledningen, förslaget, fel.

I direktiven till utredningen står det ”Förslagen bör syfta till att främja möjligheterna för allmänheten att ta del av journalistik som präglas av mångfald, allsidig nyhetsförmedling, kvalitet och fördjupning, oavsett var i Sverige man bor”.

Detta uppfylls bäst genom fler, snarare än färre medier, enligt Sveriges Tidskrifters uppfattning.

Principiellt är det helt fel att staten ska detaljreglera hur sökande medier redigerar sitt innehåll, vilket blir fallet med den föreslagna formuleringen.

Sveriges Tidskrifter föreslår därför att formuleringen om inre mångfald, punkten 4 i §3, ändras till ” har ett redaktionellt innehåll som präglas av hög kvalitet.”

Slutligen utgår Sveriges Tidskrifter från att tankarna om en särskild annonsavgift, som dryftas på sidan 447 i betänkandet, avfärdas. Att lägga ytterligare pålagor på

medierna kommer vare sig gagna mångfald eller leda till att något annat av utredningens andra mål uppfylls.

Sveriges Tidskrifter

Sveriges Tidskrifter är en branschorganisation för publicister med utgivningsbevis som verkar inom ett fördjupande ämnesområde. Vår organisation har över 350 medlemstidskrifter – såväl tryckta som helt digitala. Branschen har en uppskattad årlig omsättning om ca 8 miljarder kronor. Vår medlemmar står för ca 73 % branschen omsättning. Fortfarande står alltså pappersutgivningen för en mycket stor andel av tidskrifts-branschens intäkter.

Tidskrifterna medverkar som förmedlare av nyheter, information och underhållning, i opinionsbildning och undervisning, i samhällsdebatten och den kulturpolitiska debatten. Tidskrifterna har stor betydelse för den demokratiska debatten och bidrar inom en mängd områden till att fördjupa och utveckla individer, företag, organisationer och samhället.

Stockholm 2017-03-16

Kerstin Neld

Vd Sveriges Tidskrifter